

Akhlaq-i zistī

i.e., Bioethics Journal

2023; 13(38): e29

The Bioethics and Health
Law InstituteMedical Ethics and Law
Research CenterInternational Association
of Islamic Bioethics

The Effect of Using Qazvin Health Road on Individual and Social Responsibility with the Mediation of Citizenship Ethics

Fahimeh Momenifar¹, Amin Raji^{1*}, Nasrin Azizian Kohan²

1. Department of Sport Management, Faculty of Education and Psychology, Payame Noor University, Tehran, Iran.

2. Department of Education and Sport Sciences, Faculty of Education and Psychology, University of Mohaghegh Ardebili, Ardebil, Iran.

ABSTRACT

Background and Aim: Physical activity is an effective means of cultivating people's intellectual, physical and moral powers and is considered a factor for appropriate social interactions. Therefore, the current research was conducted with the aim of investigating the effect of using the health road in Qazvin city on individual and social responsibility with the mediation of citizenship ethics.

Methods: In terms of the nature, this research was applied, and in terms of strategy, it was descriptive, in terms of the execution path, it was correlational and field method. The statistical population of the research was made up of all the residents of Qazvin who use the facilities of the city's health roads and due to the unlimited population the sample size was randomly selected by Morgan's table to the number of 384 people. The questionnaire of individual responsibility, citizenship ethics, social responsibility and the amount of use of the health road were used to collect data. To analyze the data, statistical methods of path analysis of structural equations were used in PLS software.

Ethical Considerations: In conducting this research, ethical aspects including preserving the authenticity of texts, honesty, trustworthiness and confidentiality of information have been taken into account.

Results: The results of structural equation path analysis showed that the use of health road in Qazvin city on individual and social responsibility, the use of health road in Qazvin city on citizenship ethics, citizenship ethics on social responsibility, citizenship ethics on individual responsibility and Citizenship ethics has had a positive and significant impact on social responsibility.

Conclusion: According to the findings of the research, in order to promote citizenship ethics and improve social interactions in the society, the authorities should culturize the use of urban health roads and pay attention to the renovation and maintenance of the quality of health roads.

Keywords: Health Road; Citizenship Ethics; Individual Responsibility; Social Responsibility

Corresponding Author: Amin Raji; **Email:** a.raji@pnu.ac.ir

Received: March 05, 2023; **Accepted:** March 29, 2023; **Published Online:** March 01, 2024

Please cite this article as:

Momenifar F, Raji A, Azizian Kohan N. The Effect of Using Qazvin Health Road on Individual and Social Responsibility with the Mediation of Citizenship Ethics. *Akhlaq-i zisti, i.e., Bioethics Journal*. 2023; 13(38): e29.

انجمن بین‌المللی اخلاق زیستی اسلامی مرکز تحقیقات اخلاق و حقوق پزشکی انستیتو اخلاق زیستی و حقوق سلامت

مجله اخلاق زیستی

دوره سیزدهم، شماره سی و هشتم، ۱۴۰۲

تأثیر استفاده از جاده سلامت شهر قزوین بر مسئولیت‌پذیری فردی و اجتماعی با

میانجی‌گری اخلاق شهروندی

فهیمة مؤمنی‌فر^۱، امین راجی^{۱*}، نسرين عزيزيان کهن^۲

۱. گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.

۲. گروه تربیت‌بدنی و علوم ورزشی، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران.

چکیده

زمینه و هدف: فعالیت بدنی وسیله‌ای مؤثر برای پرورش قوای فکری، جسمی و اخلاقی افراد است و عاملی برای تعاملات مناسب اجتماعی محسوب می‌شود، لذا پژوهش حاضر با هدف بررسی تأثیر استفاده از جاده سلامت شهر قزوین بر مسئولیت‌پذیری فردی و اجتماعی با میانجی‌گری اخلاق شهروندی انجام گرفت.

روش: این پژوهش از نظر ماهیت پژوهش، کاربردی و از نظر استراتژی، توصیفی، از نظر مسیر اجرا از نوع همبستگی و به شیوه میدانی بود. جامعه آماری تحقیق را تمام ساکنان شهر قزوین که از امکانات جاده‌های سلامت این شهر استفاده می‌کنند، تشکیل دادند که با توجه به نامحدودبودن جامعه، حجم نمونه توسط جدول مورگان و به صورت تصادفی به تعداد ۳۸۴ نفر انتخاب شدند. از پرسشنامه مسئولیت‌پذیری فردی، اخلاق شهروندی، مسئولیت‌پذیری اجتماعی و میزان استفاده از جاده سلامت برای جمع‌آوری داده‌ها استفاده شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش‌های آماری تحلیل مسیر معادلات ساختاری در نرم‌افزار PLS 4 استفاده شد.

ملاحظات اخلاقی: در انجام این تحقیق، جنبه‌های اخلاقی شامل حفظ اصالت متون، صداقت، امانتداری و محرمانگی اطلاعات، لحاظ شده است. **یافته‌ها:** نتایج تحلیل مسیر معادلات ساختاری نشان داد که استفاده از جاده سلامت شهر قزوین بر مسئولیت‌پذیری فردی و اجتماعی، استفاده از جاده سلامت شهر قزوین بر اخلاق شهروندی، اخلاق شهروندی بر مسئولیت‌پذیری اجتماعی، اخلاق شهروندی بر مسئولیت‌پذیری فردی و اخلاق شهروندی بر مسئولیت‌پذیری اجتماعی تأثیر مثبت و معناداری داشته است.

نتیجه‌گیری: با توجه به یافته‌های پژوهش، مسئولین بایستی جهت ترویج اخلاق شهروندی و بهبود تعاملات اجتماعی در جامعه، استفاده از جاده‌های سلامت شهری را فرهنگ‌سازی نموده و در نوسازی و حفظ کیفیت جاده‌های سلامت اهتمام ورزند.

واژگان کلیدی: جاده سلامت؛ اخلاق شهروندی؛ مسئولیت‌پذیری فردی؛ مسئولیت‌پذیری اجتماعی

نویسنده مسئول: امین راجی؛ پست الکترونیک: a.raji@pnu.ac.ir

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۱۲/۱۴؛ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۱/۰۹؛ تاریخ انتشار: ۱۴۰۲/۱۲/۱۱

خواهشمند است این مقاله به روش زیر مورد استناد قرار گیرد:

Momenifar F, Raji A, Azizian Kohan N. The Effect of Using Qazvin Health Road on Individual and Social Responsibility with the Mediation of Citizenship Ethics. Akhlaq-i zisti, i.e., Bioethics Journal. 2023; 13(38): e29.

مقدمه

مسئولیت یک ویژگی شخصیتی است که معمولاً به صورت یک نگرش در ساختار روانی و رفتاری فرد شکل می‌گیرد و یک متغیر عمده و اساسی در رفتارهای اجتماعی محسوب می‌شود، لذا در آموزش رفتارهای اجتماعی جایگاه جالب توجهی دارد. مسئولیت‌پذیری در ابعاد فردی و اجتماعی، مفهومی است که می‌تواند ابزار و وسیله خوبی برای حفظ انسجام اجتماعی در عین احترام به تفاوت‌های موجود و فهم آن‌ها باشد (۱).

مسئولیت‌پذیری در یک تقسیم‌بندی کلی به دو بخش مسئولیت‌پذیری فردی و مسئولیت‌پذیری اجتماعی تقسیم می‌شود. مسئولیت‌پذیری فردی به این معناست که فرد خود را نسبت به خود و موقعیتی که در آن قرار گرفته و همچنین نیازها و بهروزی دیگران مسئول بداند (۲). از سوی دیگر مسئولیت‌پذیری اجتماعی در ارتباط نزدیکی با مفاهیمی چون حقوق بشر، عدالت اجتماعی و تعامل اجتماعی می‌باشد. مسئولیت‌پذیری اجتماعی نشان‌دهنده تعهد و حس تعلق فرد نسبت به سایر افراد جامعه است (۳). همچنین مسئولیت اجتماعی را می‌توان به منزله کمک و احترام به دیگران، مراقبت از دیگران و انجام رفتارهای وابسته به تشریک مساعی تعریف کرد (۴)، در نتیجه تعهد و مسئولیت‌پذیری اجتماعی از ویژگی‌های شخصیتی افراد است که تحت تأثیر عوامل فرهنگی و اجتماعی قرار دارد (۵).

افراد در جریان تعامل با سایرین و درک موضوعات گوناگون، به آگاهی اجتماعی خود افزوده و از این طریق مهارت‌های اجتماعی لازم را جهت اقدام در عرصه‌های اجتماعی به دست می‌آورند. با توجه به اینکه مسئولیت‌پذیری اجتماعی، توانایی‌های اجتماعی، توجه به مباحث اخلاقی و اجتماعی، انضباط شخصی، احساس وظیفه نسبت به دیگران، احترام به دیگران، تعهد به اجتماع و... را افزایش می‌دهد، توجه به این مسأله بسیار مهم است. اهمیت مسئولیت‌پذیری در شرایط جامعه چند فرهنگی موجود ایران اهمیت مضاعف پیدا می‌کند. بنابراین مطالعه مسئولیت‌پذیری و متغیرهای مرتبط با آن از

جمله سبک‌های متفاوت زندگی با توجه به پتانسیلی که در حل مشکلات و مسائل اجتماعی دارد، می‌تواند از اهمیت زیادی برخوردار بوده، در ارائه برنامه‌های عملی برای کاهش این مسائل راهگشا باشد (۱). در دهه گذشته بسیاری از تحقیقات، قدرت ورزش را به منزله ابزاری برای توسعه مسئولیت‌های اجتماعی در جامعه به رسمیت شناخته‌اند. همچنین نوع تفریحات و ورزش، شیوه‌های معاشرت و گذران اوقات فراغت بر مسئولیت‌پذیری فردی و اجتماعی مؤثر هستند. این باور باعث شده تا بسیاری از دولت‌ها و ذی‌نفعان اصلی در سیستم‌های ورزشی سرمایه‌گذاری کنند و با استفاده از آن، برنامه‌های اجتماعی خود را ارائه دهند (۶).

اخلاق نیز یک قلمرو مهم در زندگی اجتماعی و معرفتی هر فرد شناخته می‌شود و چه بسا حتی پیش از هر چیز یک وسیله تنظیم‌کننده در روابط اجتماعی انسان‌ها تلقی می‌شود. اخلاق مدافع منافع اجتماعی و گروهی اعضا یک جامعه است و در این راه عهده‌دار نوعی آگاهی است که آن‌ها را به مرور به مخاطب خود منتقل می‌کند. اخلاق شهروندی را می‌توان مجموعه‌ای از قوانین و عرف‌های اجتماعی تعریف کرد که بتوانند در شهرها به دست‌اندرکاران و ساکنان این شهرها برای زندگی هماهنگ و بدون تنش چه با یکدیگر و چه با محیط زیست و به توسعه پایدار کمک کنند. از این منظر اخلاق شهروندی از ارکان اساسی زندگی اجتماعی و فرهنگی انسان در جامعه امروز است و یکی از مباحث اساسی جامعه شهری در هر دوره تاریخی از زندگی انسان محسوب می‌شود (۷). ضرورت توجه به اخلاق شهروندی، ضمن لزوم مضاعف در سطوح کارگزار و تصمیم‌ساز، منحصر به بخش خاص یا قشر به خصوصی در جامعه نیست، بلکه بازسازی، اصلاح و تکمیل اخلاق امری است که همه زوایای زندگی شهروندان و ساختار جامعه را دربر می‌گیرد (۸). به نظر می‌رسد شهرهای بزرگ در جوامع جدید، به طور جدی با مشکلات اخلاقی و شهروندی رو به رو هستند و هنوز با وجود توسعه‌یافتگی در حوزه‌های مختلف ساختارهای اجتماعی، مسأله اخلاق در آن‌ها مورد غفلت قرار گرفته است و رشد و توسعه ناموزون شهری، به صورت یک معضل جدی در برنامه‌ریزی و مدیریت شهری خود

را نشان می‌دهد (۹). در هر جامعه‌ای برای تحقیق و گسترش اخلاق شهروندی ضروری است نخست شرایط اجتماعی و فرهنگی آن جامعه به طور دقیق مورد مطالعه و ارزیابی قرار گیرد و سپس متناسب با آن شرایط، تصمیم‌گیری‌ها و سیاستگذاری‌های لازم با مشارکت همه نهادهای جامعه اتخاذ شود، لذا تحقیق این مهم، مستلزم شناخت عوامل تأثیرگذار بر رعایت اخلاق شهروندی است (۱۰).

همچنین ورزش برای افراد یک جامعه، فوق‌العاده ضروری و لازم است. همه افراد به طور طبیعی و فطری به ورزش، بازی و تحرک علاقه نشان می‌دهند و این بازی و تحرک برای سلامت و رشد بدنشان، برای شادابی و سلامت روح لازم بوده و شرط زنده ماندن است (۱۱).

یکی از نهادهای اصلی در این زمینه که به صورت مستقیم در قبال این امر مسئولیت دارد، شغل فرهنگی ورزشی شهرداری است و این نهاد در تبلیغ اثرات مفید ورزش در بهینه‌کردن شیوه زندگی روزمره، با اتخاذ سیاستی قابل تقدیر در جای جای شهر و اختصاص دادن فضاهای خاص ورزشی در پارک‌ها برای انجام فعالیت بدنی و نرمش‌های صبحگاهی برای گروه‌های مختلف سنی اقدام به ساخت جاده‌های سلامت که خود شامل مسیرهای پیاده‌روی، وسایل و تجهیزات بدن‌سازی است، کرده است (۱۲). این مسیرها برای تقویت عضلات و پیشگیری بیماری‌های ناشی از عدم تحرک کافی که مدام نسبت به آن‌ها هشدار داده می‌شود، در مکان‌های خاصی از شهرها ساخته شده است تا زمینه را برای ورزش همگانی فراهم کند (۱۳).

هرچند شهروندان در شهرها از حق و حقوقی برخوردارند، اما در قبال شهرداری وظایف و مسئولیتی نیز دارند که باید آن را ادا نمایند (۱۴)، لذا فضاهای شهری چون جاده‌های سلامت رفتار و کردار شهرنشینان را تحت تأثیر خود قرار داده و هر روز شاهد آن هستیم که افراد در محیط زندگی خود با بدنه شهر چگونه رفتار می‌کنند. قواعد و هنجار و نوع ارتباط با شهر در قالب اخلاق شهروندی شکل می‌گیرد. از این منظر اخلاق شهروندی را باید ایجاد و نشر خلق و خوی شهروندی، تمایل داشتن به عمل در جهت نفع عموم و همچنین دقیق و

حساس بودن نسبت به عواطف، نیازها و نگرش‌های دیگران قلمداد نمود.

با توجه به اینکه حجم درخور توجهی از جمعیت کشور در شهرها سکونت دارند و شهر و شهروندی از جمله موضوعات مهم و مطرح در حوزه مطالعات فرهنگی می‌باشد، توجه به موضوعات شهروندی ذهن بسیاری از پژوهشگران را به خود مشغول کرده و خلأ تحقیقاتی در این زمینه وجود دارد. همچنین با توجه به سرمایه‌های کلان احداث و مدیریت جاده‌های سلامت، این پژوهش می‌تواند در بهره‌وری این امکانات، فضا و همچنین بهبود مسئولیت‌پذیری فردی و اجتماعی و اخلاق شهروندی ورزشکاران اثرگذار باشد، لذا با توجه به ابهام در وجود تأثیر، این تحقیق به این موضوع می‌پردازد که آیا استفاده از جاده سلامت شهر قزوین بر مسئولیت‌پذیری فردی و اجتماعی با میانجی‌گری اخلاق شهروندی تأثیر دارد؟

روش

این پژوهش از نظر ماهیت پژوهش کاربردی و از نظر استراتژی توصیفی است که از نظر مسیر اجرا از نوع همبستگی و به شیوه میدانی بود. جامعه آماری تحقیق را تمام ساکنان شهر قزوین که از امکانات جاده‌های سلامت این شهر استفاده می‌کنند، تشکیل دادند که با توجه به نامحدود بودن جامعه با توجه به روش تعیین حجم نمونه جدول مورگان تعداد ۳۸۴ نفر (بالاترین حد ممکن) به عنوان نمونه در این تحقیق به روش تصادفی در دسترس انتخاب شدند. داده‌های استنباطی گردآوری‌شده بر اساس تحلیل مسیر معادلات ساختاری در نرم‌افزار PLS 4 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است. برای جمع‌آوری داده‌های مورد نیاز این پژوهش، از ۴ پرسشنامه استفاده شد.

۱- پرسشنامه مسئولیت‌پذیری فردی احمدی و همکاران (۱۳۹۲ ش.) با ۵ گویه بود که شیوه نمره‌گذاری پرسشنامه بر اساس طیف ۵ گزینه‌ای لیکرت از کاملاً مخالفم (۱) تا کاملاً موافقم (۵) می‌باشد. روایی آن‌ها به شیوه صوری و محتوایی

تأیید شده و پایایی آن ۰/۷۷ گزارش شده است. پایایی پرسشنامه در این پژوهش نیز بر اساس آلفای کرونباخ ۰/۸۷ به دست آمد.

۲- پرسشنامه استاندارد اخلاق شهروندی صالحی (۱۳۹۱ ش.) که دارای ۲۷ گویه می‌باشد، استفاده شد. شیوه نمره‌گذاری پرسشنامه بر اساس طیف ۵ گزینه‌ای لیکرت از کاملاً مخالفم (۱) تا کاملاً موافقم (۵) می‌باشد. روایی آن‌ها به شیوه صوری و محتوایی تأیید شده و پایایی آن ۰/۸۰ گزارش شده است. پایایی پرسشنامه در این پژوهش نیز بر اساس آلفای کرونباخ ۰/۹۱ به دست آمد.

۳- پرسشنامه مسئولیت‌پذیری اجتماعی احمدی و همکاران (۱۳۹۲ ش.) با ۴ گویه که شیوه نمره‌گذاری پرسشنامه بر اساس طیف ۵ گزینه‌ای لیکرت از کاملاً مخالفم (۱) تا کاملاً موافقم (۵) می‌باشد. روایی آن‌ها به شیوه صوری و محتوایی

تأیید شده و پایایی آن ۰/۸۲ گزارش شده است. پایایی پرسشنامه در این پژوهش نیز بر اساس آلفای کرونباخ ۰/۷۸ به دست آمد.

۴- پرسشنامه محقق‌ساخته میزان استفاده از جاده سلامت با ۷ گویه طراحی شد. شیوه نمره‌گذاری پرسشنامه بر اساس طیف ۵ گزینه‌ای لیکرت از کاملاً مخالفم (۱) تا کاملاً موافقم (۵) می‌باشد. روایی صوری و محتوایی آن توسط ۱۰ تن از اساتید مدیریت ورزشی و پایایی نیز به روش الفای کرونباخ بررسی و ۰/۸۱ به دست آمد.

یافته‌ها

در این قسمت ابتدا به بررسی توصیفی متغیرهای پژوهش در قالب میانگین و انحراف معیار پرداخته شده است (جدول ۱).

جدول ۱: میانگین و انحراف از متغیرهای تحقیق

گوینه	تعداد	میانگین	انحراف از معیار
اخلاق شهروندی	۳۸۴	۳/۵۲	۰/۴۵۲
جاده سلامت	۳۸۴	۳/۴۰	۰/۹۸۶
مسئولیت‌پذیری اجتماعی	۳۸۴	۳/۴۶	۰/۷۸۵
مسئولیت‌پذیری فردی	۳۸۴	۳/۶۶	۰/۶۸۹

در ادامه به بررسی یافته‌های استنباطی داده‌های پژوهش اقدام شده است و ابتدا به بررسی فرض نرمال بودن داده‌ها اقدام شده است (جدول ۲).

جدول ۲: نتایج آزمون کولموگروف - اسمیرنوف برای بررسی پذیره نرمال بودن

متغیر	حجم نمونه	آماره آزمون	سطح معناداری	نرمال - غیر نرمال بودن	نتیجه
اخلاق شهروندی	۳۸۴	۰/۵۱۲	۰/۳۲۵	نرمال	تأیید
جاده سلامت	۳۸۴	۰/۳۸۹	۰/۴۱۱	نرمال	تأیید
مسئولیت‌پذیری اجتماعی	۳۸۴	۰/۴۷۸	۰/۳۶۵	نرمال	تأیید
مسئولیت‌پذیری فردی	۳۸۴	۰/۲۹۷	۰/۲۴۵	نرمال	تأیید

با توجه به جدول ۲ مشاهده می‌گردد، کلیه متغیرها دارای فرض نرمال می‌باشند.

در ادامه به بررسی روابط بین متغیرهای پژوهش بر اساس تحلیل مسیر معادلات ساختاری اقدام شده است که مراحل آن مشتمل بر موارد ذیل می‌باشد.

۱. **روایی همگرا:** همانطور که در جدول ۳ مشاهده می‌شود، مقدار میانگین واریانس استخراج‌شده (Mean Variance Extracted) برای متغیرهای مکنون بالاتر از ۰/۵ است.

بنابراین می‌توان گفت که روایی همگرایی مدل‌های اندازه‌گیری مطلوب می‌باشد. در این تحقیق جهت تعیین پایایی (Reliability) پرسشنامه از دو معیار (ضریب آلفای کرونباخ (Coefficient of Cronbach's Alpha) و ضریب پایایی مرکب (Coefficient of Composite Reliability)) بر طبق نظر فورنل و لارکر (Fornell and Locker) استفاده شده است.

جدول ۳: مقادیر روایی مربوط به هر یک از متغیرها

متغیر	روایی
اخلاق شهروندی	۰/۵۵۳
جاده سلامت	۰/۵۹۱
مسئولیت‌پذیری اجتماعی	۰/۷۳۴
مسئولیت‌پذیری فردی	۰/۶۴۹

۲. **پایایی (کرونباخ و مرکب):** ضرایب آلفای کرونباخ تمامی متغیرها در این تحقیق، از حداقل مقدار (۰/۰۷) بیشتر است. پایایی مرکب برخلاف آلفای کرونباخ که به طور ضمنی فرض می‌کند هر شاخص وزن یکسانی دارد، متکی بر بارهای عاملی (Loadings Factors) حقیقی هر سازه است. بنابراین معیار

بهتری را برای پایایی ارائه می‌دهد. پایایی مرکب باید مقداری بیش از ۰/۰۷ را به دست آورد تا بیانگر ثبات درونی سازه باشد. در جدول ۴ نتایج پایایی ابزار سنجش به طور کامل آورده شده است.

جدول ۴: مقادیر روایی و پایایی مربوط به هر یک از متغیرها

متغیر	آلفای کرونباخ	پایایی مرکب
اخلاق شهروندی	۰/۹۲۳	۰/۹۳۲
جاده سلامت	۰/۸۲۲	۰/۸۶۸
مسئولیت‌پذیری اجتماعی	۰/۸۷۹	۰/۹۱۷
مسئولیت‌پذیری فردی	۰/۸۶۳	۰/۹۰۲

جدول ۵ بررسی روایی واگرایی مدل پژوهش را نشان می‌دهد. روایی واگرایی اندازه‌ای است که یک سازه به درستی از سایر سازه‌ها با معیار تجربی متمایز می‌شود. این روایی در دو سطح معرف و متغیر مکنون محاسبه می‌شود. در سطح معرف برای

محاسبه روایی واگرایی، از بارهای عرضی استفاده می‌شود که لازم است بار یک معرف متناظر سازه، بیشتر از همه بارهای آن معرف روی سایر سازه‌ها باشد. در سطح متغیر مکنون از معیار فورنل و لارکر استفاده شد که ریشه دوم میانگین واریانس

باشد. منطق این سازه این است که یک سازه باید واریانس بیشتری با معرف‌های خود تا سایر سازه‌ها داشته باشد. نتایج جدول ۵ نشان می‌دهد که تمامی متغیرها روایی و اگرایی قابل قبولی دارند. حال در ادامه مدل درونی (ساختاری) پژوهش بررسی شد.

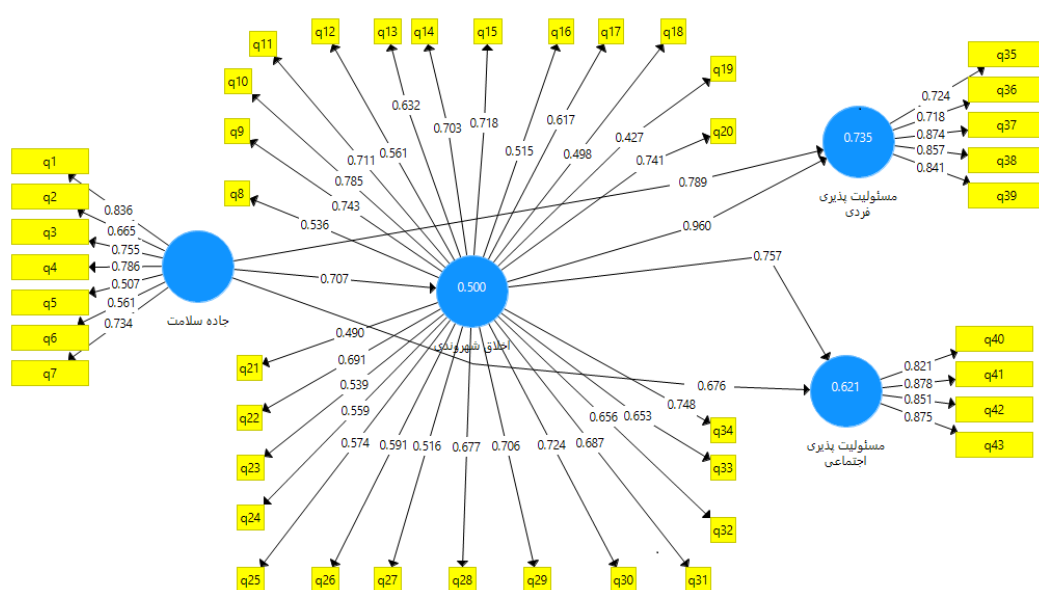
استخراج‌شده (AVE)، هر متغیر مکنون باید بیشتر از بالاترین همبستگی آن سازه با سایر سازه‌های مدل باشد، یعنی مقدار جذر میانگین واریانس استخراجی (AVE) متغیرهای مکنون در پژوهش حاضر که در خانه‌های موجود در قطر اصلی ماتریس قرار گرفته‌اند، از مقدار همبستگی میان آن‌ها که در خانه‌های زیرین و چپ قطر اصلی ترتیب داده شده‌اند، بیشتر

جدول ۵: بررسی روایی و اگرایی مدل پژوهش

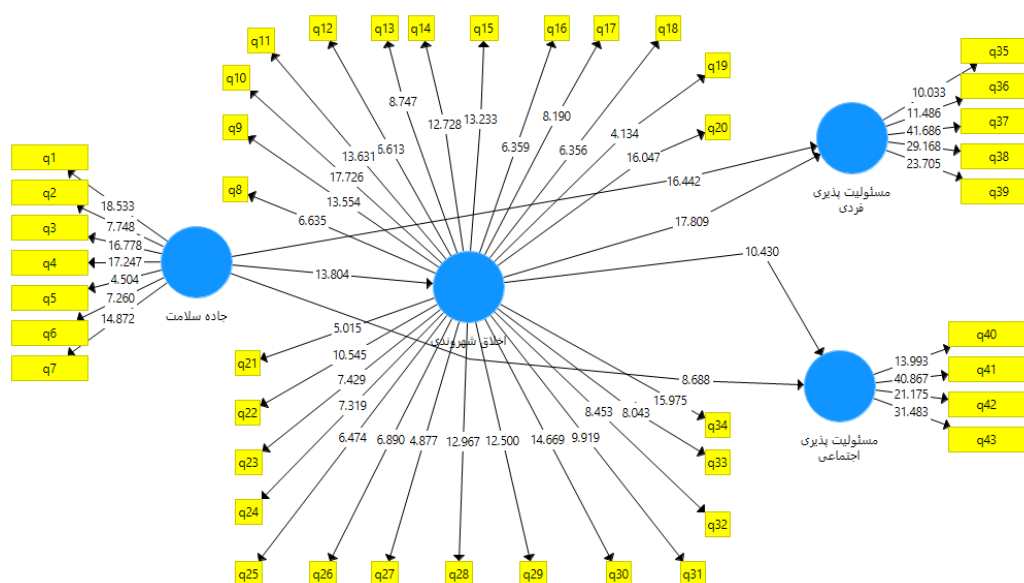
سازه‌ها	اخلاق شهروندی	جاده سلامت	مسئولیت‌پذیری اجتماعی	مسئولیت‌پذیری فردی
اخلاق شهروندی	۰/۸۵۰			
جاده سلامت	۰/۷۰۷	۰/۷۰۱		
مسئولیت‌پذیری اجتماعی	۰/۵۹۴	۰/۵۹۷	۰/۸۵۷	
مسئولیت‌پذیری فردی	۰/۷۸۸	۰/۵۲۴	۰/۷۷۹	۰/۸۰۶

(تحلیل عاملی تأییدی) و مدل ساختاری (رگرسیون یا تحلیل مسیر) را با یک آزمون آماری همزمان ترکیب می‌کند. از طریق این فنون پژوهشگران می‌توانند ساختارهای فرضی (مدل‌ها) را رد یا انطباق آن‌ها را با داده‌ها تأیید کنند. به منظور تحلیل مدل مفهومی پژوهش از نرم‌افزار Smart PLS 4 استفاده شد.

برای تحلیل و سنجش مدل این تحقیق از تحلیل داده‌ها به وسیله مدل معادلات ساختاری (Smart-PLs) استفاده شد. مدلیابی معادلات ساختاری، مدلی آماری برای بررسی روابط خطی بین متغیرهای مکنون (مشاهده‌نشده) و متغیرهای آشکار (مشاهده‌شده) است. به عبارت دیگر مدلیابی معادلات ساختاری تکنیک آماری قدرتمندی است که مدل اندازه‌گیری

شکل ۱: مدل ساختاری نهایی پژوهش با مقادیر بارهای عاملی و ضرایب مسیر (بتا)

شکل ۲: مدل ساختاری نهایی پژوهش با مقادیر بحرانی (آماره تی)

ضریب تأثیر ۰/۷۵ و مقدار بحرانی ۱۰/۴۳ تأثیر مثبت و معناداری داشته است. همچنین جهت بررسی نقش میانجی اخلاق شهروندی در تأثیر استفاده از جاده سلامت بر مسئولیت‌پذیری فردی و اجتماعی از آزمون سوبل استفاده شده است. جهت بررسی تأثیر استفاده از جاده سلامت بر مسئولیت‌پذیری فردی با نقش میانجی اخلاق شهروندی از آزمون سوبل استفاده شده است.

نتایج تحلیل مسیر معادلات ساختاری نشان داد که استفاده از جاده سلامت شهر قزوین بر مسئولیت‌پذیری فردی با ضریب تأثیر ۰/۷۸ و مقدار بحرانی ۱۶/۴۴، استفاده از جاده سلامت شهر قزوین بر اخلاق شهروندی با ضریب تأثیر ۰/۷۰ و مقدار بحرانی ۱۳/۸۰، اخلاق شهروندی بر مسئولیت‌پذیری اجتماعی با ضریب تأثیر ۰/۶۷ و مقدار بحرانی ۸/۶۸، اخلاق شهروندی بر مسئولیت‌پذیری فردی با ضریب تأثیر ۰/۹۶ و مقدار بحرانی ۱۷/۸۰ و اخلاق شهروندی بر مسئولیت‌پذیری اجتماعی با

$$Z_{value} = \frac{a \times b}{\sqrt{(b^2 \times S_a^2) + (a^2 \times S_b^2) + (S_a^2 \times S_b^2)}} = 16.46$$

میزان Z-value ۱۶/۴۶ می باشد که چون بیشتر از ۱/۹۶ است، تأثیر استفاده از جاده سلامت بر مسئولیت‌پذیری فردی با نقش میانجی اخلاق شهروندی تأیید می‌گردد. جهت بررسی تأثیر استفاده از جاده سلامت بر مسئولیت‌پذیری اجتماعی با نقش میانجی اخلاق شهروندی از آزمون سوبل استفاده شده است.

a: ضریب مسیر (بار عاملی) میان متغیر پیش‌بین و میانجی = ۰/۷۰

b: ضریب مسیر (بار عاملی) میان متغیر میانجی و ملاک = ۰/۶۹

Sa: انحراف معیار مسیر متغیر پیش‌بین و میانجی = ۰/۰۳۶

Sb: انحراف معیار مسیر متغیر میانجی و ملاک = ۰/۰۳۱

$$Z_{value} = \frac{a \times b}{\sqrt{(b^2 \times S_a^2) + (a^2 \times S_b^2) + (S_a^2 \times S_b^2)}} = 12.97$$

a: ضریب مسیر (بار عاملی) میان متغیر پیش‌بین و میانجی = ۰/۷۰

b: ضریب مسیر (بار عاملی) میان متغیر میانجی و ملاک = ۰/۶۹

Sa: انحراف معیار مسیر متغیر پیش‌بین و میانجی = ۰/۰۳۶

Sb: انحراف معیار مسیر متغیر میانجی و ملاک = ۰/۰۳۱

میزان Z-value ۱۲/۹۷ می‌باشد که چون بیشتر از ۱/۹۶ است

تأثیر استفاده از جاده سلامت بر مسئولیت‌پذیری اجتماعی با

نقش میانجی اخلاق شهروندی تأیید می‌گردد.

جدول ۶: نتایج شاخص‌های هم‌خطی

متغیرها	VIF
اخلاق شهروندی	۲/۶۶۰
جاده سلامت	۲/۲۸۱
مسئولیت‌پذیری اجتماعی	۲/۱۷۵
مسئولیت‌پذیری فردی	۲/۰۳۱

در بخش مدل درونی، ارتباط بین متغیرهای مکنون پژوهش مورد تحلیل قرار گرفت. اولین معیار برای بررسی مدل درونی، بررسی عدم هم‌خطی بودن متغیرهاست که به این منظور از عامل تورم واریانس (VIF) استفاده شد. ۰ (VIF بالاتر از ۵)، نشان‌دهنده هم‌خطی بودن بین متغیرها می‌باشد که با توجه به جدول ۶ مشاهده می‌شود شرط عدم هم‌خطی برای هر متغیر رعایت شده است.

دومین معیار ارزیابی مدل درونی، ضرایب مسیر می‌باشند که به منظور بررسی معنی‌داری آن‌ها از رویه خودگردان‌سازی استفاده شده که این ضرایب به همراه مقدار آماره T متناظر خود، سطح معنی‌داری و همچنین فاصله اطمینان برای اثرات مستقیم در جدول ۷ آورده شده است.

جدول ۷: نتایج اثرات مستقیم، غیر مستقیم، کل و اندازه اثر مدل درونی پژوهش

فرضیات	ضریب تأثیر (β)	ارزش T
جاده سلامت ← مسئولیت‌پذیری فردی	۰/۷۸۹	۱۶/۴۴۲
جاده سلامت ← اخلاق شهروندی	۰/۷۰۷	۱۳/۸۰۴
جاده سلامت ← مسئولیت‌پذیری اجتماعی	۰/۶۷۶	۸/۶۸۸
اخلاق شهروندی ← مسئولیت‌پذیری فردی	۰/۹۶۰	۱۷/۸۰۹
اخلاق شهروندی ← مسئولیت‌پذیری اجتماعی	۰/۷۵۷	۱۰/۴۳۰

GOF معرفی نمودند. این شاخص به صورت میانگین R^2 و متوسط شاخص مقادیر اشتراکی به صورت دستی محاسبه می‌شود:

$$GOF = \sqrt{\text{average}(\text{Comunalitie}) * R^2}$$

این شاخص مجذور ضرب دو مقدار متوسط مقادیر اشتراکی (Comunalitie) و متوسط ضریب تعیین ($\text{Average } R^2$) است.

سومین معیار ارزیابی مدل محاسبه شاخص نیکویی برازش مدل در حداقل مجذورات جزیی می‌باشد. در مدل‌سازی معادلات ساختاری به کمک روش PLS-SEM برخلاف روش کواریانس‌محور شاخصی برای سنجش کلی مدل وجود ندارد، ولی شاخصی به نام نیکویی برازش (GOF) توسط تننهاوس (Tenenhaus) و همکاران (۲۰۰۵ م.) پیشنهاد شد. این شاخص هر دو مدل اندازه‌گیری و ساختاری را مد نظر قرار می‌دهد و به عنوان معیاری برای سنجش عملکرد کلی مدل به کار می‌رود. حدود این شاخص بین صفر و یک قرار بوده و وتزلز (Wetzels) و همکاران سه مقدار ۰/۰۱، ۰/۲۵ و ۰/۳۶ را به ترتیب به عنوان مقادیر ضعیف، متوسط و قوی برای

جدول ۸: نتایج برازش کلی مدل با معیار GOF

متغیرهای درون‌زا	R^2	Communality	GOF
اخلاق شهروندی	۰/۵۰۰	۰/۲۷۰	$GOF = \sqrt{0.618 * 0.384} = 0.697$
جاده سلامت	-	۰/۳۱۳	
مسئولیت‌پذیری اجتماعی	۰/۶۲۱	۰/۵۰۶	
مسئولیت‌پذیری فردی	۰/۷۳۵	۰/۴۴۹	

می‌دهد که می‌تواند به توسعه هنجارها و ارزش‌های اخلاقی منجر شود (۱۷). همچنین به دلیل ماهیت فعالیت‌های ورزشی، ورزش این پتانسیل را دارد که رفتار اخلاقی را شکل دهد (۱۸). بنابراین یافته‌های مطالعات تجربی اهمیت جو ورزشی اخلاقی را در رفتار اخلاقی برجسته می‌کند (۱۹) که این موضوع همخوانی خصوصیت مکان ورزشی مانند جاده سلامت را با مطالب فوق تأیید می‌نماید. این یافته‌ها با نتایج کرمی و شفیعی (۲۰)، محرم‌زاده و همکاران (۲۱) و برنر (Bruner) (۱۷) هم‌راستا می‌باشد.

همچنین یافته‌های پژوهش نشان دادند که استفاده از جاده سلامت شهر قزوین بر مسئولیت‌پذیری فردی مردم قزوین اثر مثبت و معناداری دارد. نتایج این یافته با نتایج یوسفی و همکاران (۲۲)، وید (Wade) (۲۳)، مقدم و همکاران (۲۴) و جوبا (Juba) (۲۵) همسو می‌باشد. با توجه به این یافته

شاخص GOF این مدل، ۰/۶۹۷ به دست آمده است که از مطلوبیت کلی مدل حکایت دارد.

بحث

هدف از پژوهش حاضر تأثیر استفاده از جاده سلامت شهر قزوین بر مسئولیت‌پذیری فردی و اجتماعی با میانجی‌گری اخلاق شهروندی بود که با توجه به یافته‌های تحقیق، استفاده از جاده سلامت شهر قزوین بر اخلاق شهروندی مردم قزوین تأثیر مثبت و معناداری دارد. یکی از عوامل ورزشی که با رفتار اخلاقی ورزشکاران مرتبط است، جو اخلاقی است، یعنی محیط اجتماعی - اخلاقی که ورزش در آن انجام می‌شود (۱۵). ورزش یکی از محبوب‌ترین فعالیت‌های اوقات فراغت است (۱۶) و مشارکت در ورزش‌های همگانی مانند استفاده از جاده سلامت فرصت‌های زیادی را برای تعاملات اجتماعی ارائه

می‌توان گفت انتقال و کاربرد آموخته‌های اجتماعی ورزش در جاده‌های سلامت و انعکاس این رفتارهای آموخته‌شده فرد را برای زندگی فردی آماده‌تر می‌سازد و تجربه اجتماعی کسب‌شده از راه فعالیت‌های گروهی ورزش در حل مسائل اجتماعی بسیار مفید می‌باشد. تصمیم‌گیری‌های منطقی، قضاوت‌های اخلاقی و تجربه آن‌ها در جاده‌های سلامت قابل انتقال به زندگی هستند. کنترل احساسات، احترام به قوانین، رعایت منافع جمعی، از جمله عاداتی هستند که در جاده‌های سلامت امکان آموزش آن‌ها موجود است، در نتیجه ورزش کردن در جاده‌های سلامت موقعیتی است برای آموزش رعایت مقررات و قراردادهای اجتماعی، خصوصاً برای جوانان اثرات کاربردی را به همراه دارد (۲۶).

همچنین یافته‌های پژوهش نشان دادند که استفاده از جاده سلامت شهر قزوین بر مسئولیت‌پذیری اجتماعی مردم قزوین اثر مثبت و معناداری دارد. ورزش عامل فرهنگی است که در روند «اجتماعی‌شدن» تأثیرگذار است. اجتماعی‌شدن بخشی از تکامل شخصیت انسان‌ها است که طی آن فرد ارزش‌های گروهی را جانشین ارزش‌های فردی می‌کند. در فعالیت‌های ورزشی، شخص الزاماً ارزش‌های خود را با ارزش‌های دیگران هماهنگ می‌سازد که این خود گامی به سوی پذیرش مسئولیت‌های اجتماعی است. با توجه به ویژگی اجتماعی ورزش، ورزش ابزار مناسبی جهت توسعه مهارت‌های اجتماعی مانند مسئولیت‌پذیری اجتماعی، همکاری و سایر مهارت‌های اجتماعی در نظر گرفته می‌شود (۲۷). بنابراین در زمان استفاده از جاده سلامت و ورزش کردن با توجه به اینکه در جامعه هم حضور دارد، قطعاً فرد با موقعیت‌هایی مواجه می‌شود که باید با افراد دیگر جامعه چه به لحاظ ورزش کردن و چه غیر آن، تعامل و همکاری داشته و ارتباط متقابل برقرار کند و الگوها و مسئولیت‌های اجتماعی را پذیرفته و رعایت نماید و چه بسا تخلف و نادیده گرفتن این مسئولیت‌ها و ارزش‌ها موجب طرد از جامعه و دیگران شود. این یافته‌ها با نتایج پارکر (Parker) و استیل (Stiehl) (۲۷)، مارتینز (Martins) و همکاران (۲۷)، آپستول (Opstoel) و همکاران (۲۸) و کومز (Cómez) و همکاران (۲۹) هم‌راستا می‌باشد.

همچنین یافته‌های پژوهش حاکی از این است که اخلاق شهروندی اثر مثبت و معناداری بر مسئولیت‌پذیری فردی و اجتماعی دارد. همه افراد به نوعی تحت تأثیر محیطی هستند که در آن قرار دارند. وقتی دیگران اخلاق شهروندی مثبتی داشته باشند، فرد رفتار مثبتی از نظر مسئولیت‌پذیری فردی و اجتماعی نشان می‌دهد. در راستای مسئولیت‌پذیری فردی و اجتماعی نیز اخلاق شهروندی به شدت بر رعایت آن‌ها تأثیر می‌گذارد و افراد درون محیط‌های سالم اخلاقی شناخت و درک مناسبی از مسئولیت‌پذیری فردی و اجتماعی نشان می‌دهند و در محیط‌های ناسالم اخلاقی سعی می‌کنند که رفتار واکنشی از خود بروز دهند، به همین سبب داشتن اخلاق شهروندی در رعایت مسئولیت‌پذیری فردی و اجتماعی مؤثر است.

بهترین صورت‌بندی از رابطه میان مسئولیت‌پذیری و اخلاق را در جامعه‌شناسی، زیگموند باومن (Zigmunt Bauman) با وام‌گرفتن دستگاه نظری Levinas ارائه داده است. Levinas مسئولیت‌پذیری را در متن اخلاق می‌نشانند و آن را «وظیفه دائم مراقبت و تلاشی» می‌داند که منجر به نقادی مداوم از قدرت و دستگاه سیاسی خواهد شد. باومن با بهره‌گرفتن از این ایده راه فراتر رفتن از بی‌تفاوتی اخلاقی را که دامن‌گیر جوامع مدرن شده، مسئولیت‌پذیری اجتماعی می‌داند (۳۰). همچنین میلر (Miller) در کتاب «کنش اجتماعی» از دو نوع کنش فردی و اجتماعی یاد کرده و اظهار می‌دارد که مسئولیت‌پذیری و اخلاق، لازمه کنش جمعی است. وی ضمن اشاره به سه نوع مسئولیت، یعنی مسئولیت طبیعی، مسئولیت مبتنی بر نقش و مسئولیت اخلاقی، توجه به حقوق را اصلی‌ترین عنصر در آن‌ها می‌داند. به زعم میلر عامل وابستگی افراد به یکدیگر و درگیری آن‌ها در امور گوناگون جامعه، عامل مسئولیت‌پذیری اجتماعی می‌باشد (۳۱).

اخلاق، نقطه اتصال مسئولیت‌پذیری به جامعه مدرن است. جامعه‌ای که به شدت در ورطه مصرف‌گرایی و سرمایه‌داری فرو غلطیده است و این فرآیند در طی مسیر خود، انسان‌های بی‌تفاوت، غیر مسئول و خودمدار تربیت و تولید کرده است. اگر مسأله اخلاق را در موضوع مسئولیت‌پذیری اجتماعی نقطه

تقویت احساس مسئولیت‌پذیری در صحنه اجتماع، در این راستاست که هر کس در قبال دیگران خود را مسئول می‌داند، لذا ایجاد شرایط مناسب برای استفاده مردم از جاده سلامت و اهمیت‌دادن به این موضوع به صورت کمی و کیفی شرایط بهتری را در جهت ارتقای اخلاق شهروندی ایجاد خواهد کرد که این موضوع سبب افزایش مسئولیت‌پذیری فردی و اجتماعی هم به صورت مستقیم و هم از طریق اخلاق شهروندی خواهد شد. در مجموع توجه به مسائل فوق‌الذکر سبب کاهش خشونت‌های شهری و رفتارهای ضد شهروندی و در نهایت ایجاد جوی مسالمت‌آمیز در شهر خواهد شد.

با توجه به یافته‌های پژوهش، مسئولین بایستی جهت ترویج اخلاق شهروندی و بهبود تعاملات اجتماعی در جامعه، استفاده از جاده‌های سلامت شهری را فرهنگ‌سازی نموده و در نوسازی و حفظ کیفیت جاده‌های سلامت اهتمام ورزند.

مشارکت نویسندگان

فهمیه مؤمنی‌فر: گردآوری منابع، جمع‌آوری و تحلیل داده‌ها، نگارش مقاله.

امین راجی: راهنمایی و نظارت بر اجرای صحیح فرآیند پژوهش و نگارش اصلاحیه مقاله.

نسرين عزيزيان كهن: مشاوره علمی در خصوص مسائل تخصصی پژوهش.

نویسندگان نسخه نهایی را مطالعه و تأیید نموده و مسئولیت پاسخگویی در قبال پژوهش را پذیرفته‌اند.

تضاد منافع

نویسندگان هیچ‌گونه تضاد منافع احتمالی را در رابطه با تحقیق، تألیف و انتشار این مقاله اعلام نکرده‌اند.

تقدیر و تشکر

ابراز نشده است.

کانونی در نظر بگیریم به زعم لویناس (Levinas) و باومن خواهیم توانست تا محرک‌های جامعه مدرن را درک و برای آن چاره‌جویی کنیم. اخلاق در سطوح مختلف بر مسئولیت‌پذیری تأثیرگذار است: اجتماعی، خانوادگی و فردی. در سطح اجتماعی مؤلفه‌ها و متغیرهایی چون اعتماد اجتماعی، دوگانگی ارزشی در جامعه، بی‌تفاوتی اجتماعی، فرهنگ‌سازی متظاهران نقش دارند؛ در سطح خانوادگی تربیت خانوادگی، حمایت از سوی والدین، میزان احترام به حقوق یکدیگر در خانواده در شکل‌گیری اخلاق مؤثرند و در سطح فردی، درک شخصی از اخلاق در جامعه، تجربه زیستی، میزان تجربه رفتارهای غیر اخلاقی و خودمداری در اخلاق مؤثرند (۳۲).

در واقع جامعه‌پذیری اخلاق شهروندی در راستای رعایت آن در فضای ورزشی شهری، رفتار و کردار شهرنشینان را تحت تأثیر خود قرار می‌دهد و احساس مسئولیت پیرامون مسائل زیست‌محیطی، احترام به حقوق اجتماعی دیگران و احساس مسئولیت مشترک نسبت به هم‌نوعان از اثرات رعایت اخلاق شهروندی می‌باشد. این یافته‌ها با نتایج امیر و سفیری (۳۲)، فتحی (۳۳) و فیشر (Fischer) (۳۴) هم‌راستا می‌باشد.

نتیجه‌گیری

با توجه به اهمیت و ضرورت مؤلفه‌های مورد بررسی در تحقیق حاضر که شامل استفاده از جاده سلامت، اخلاق شهروندی و مسئولیت‌پذیری فردی و اجتماعی است و نتایجی که حاصل شده است، می‌توان به اثرپذیری اخلاق شهروندی و ارتقای مسئولیت‌پذیری فردی و اجتماعی در نتیجه ورزش کردن در جاده‌های سلامت اشاره نمود، چنانکه امروزه روان‌شناسان فعالیت‌های حرکتی را وسیله‌ای برای آموزش مفاهیم تربیتی می‌دانند. از آنجا که انسان در مسیر فعالیت‌های جسمانی و در محیط‌های ورزشی در یک محیط باز و آزاد با سایر افراد برخورد و معاشرت دارد و تحت نظارت و تماشای افراد زیادی است، از محیط اطراف خود تغییر می‌پذیرد. این محیط ممکن است تغییرات شخصیتی، عاطفی و اجتماعی خاصی را در افراد در حال ورزش ایجاد کند. میدان ورزش، کلاسی است برای

تأمین مالی

نویسندگان اظهار می‌نمایند که هیچ‌گونه حمایت مالی برای تحقیق، تألیف و انتشار این مقاله دریافت نکرده‌اند.

ملاحظات اخلاقی

در پژوهش حاضر جنبه‌های اخلاقی مطالعه کتابخانه‌ای شامل اصالت متون، صداقت و امانتداری رعایت شده است.

References

1. Khajenouri B, Mosavat SI, Riahi Z. The relationship between lifestyle and individual and social responsibility, a case study: Shiraz high school teenagers. *Cultural Sociology*. 2015; 5(4): 19-36. [Persian]
2. Mergler A, Spencer F, Patton W. Relationships between personal responsibility, emotional intelligence and self-esteem in adolescents and young adults. *The Australian Educational and Developmental Psychologist*. 2007; 24(1): 5-18.
3. Sobhaninejhad M, Abniki Z. Identification of social responsibility indicators within the Iranian high school curriculum. *New Thoughts on Education*. 2012; 8(1): 16-59. [Persian]
4. Kipp LE, Bolter ND. Motivational climate, psychological needs and personal and social responsibility in youth soccer: Comparisons by age group and competitive level. *Psychology of Sport and Exercise*. 2020; 51: 101756.
5. Craib I. *Modern social theory*. London: Routledge; 2015.
6. Schulenkorf N. Managing sport-for-development: Reflections and outlook. *Sport Management Review*. 2017; 20(3): 243-251.
7. Oderkhani M, Salehi Amiri S, Pourqasem Mianji M. The Role of Municipalities in Promoting Ethical Citizenship (Municipality 17 Thran). *Urban Management Studies*. 2013; 5(15): 85-97. [Persian]
8. Zibaei N. *Methods of Improving Citizenship Ethics in Tehran*. Hamburg: 3rd International Congress of Science and Engineering; 2020.
9. Varesi HR, Taghvaei M, Soltani L. Analysis of tourism environment in Sefeh Mountain Park based on the behavioral pattern and environmental perception of Isfahani citizens Iranian Geographical Association. 2011; 4(29): 110-130. [Persian]
10. Beheshti G, Abedini S, Pourjabli R. Meta-analysis of Factors Affecting the Adherence to Ethics of Citizenship in Iran. *Akhlaq-i Zīstī*. 2021; 10(35): 1-14. [Persian]
11. Bahrami F, Malekian H, Abedi MR. Investigation and comparison of strategies for increasing responsibility among the students of guidance course in Isfahan city. *Education Quarterly*. 2012; (17):45-48. [Persian]
12. Khosk AE, Kashef M, Jahromi MN, JavadSeyadi, M. The Comparison of the experts and users view about sports facilities in parks. *International Journal of Sport Studies*. 2014; 4(11): 1415-1419. [Persian]
13. Zehtab Asghari H. Layout of the bodybuilding equipments in the parks for young women, middle-aged and elderly. Tehran: Booklet of Facilities, Equipment and Spaces in the National Congress of Sports Recreations, Martyr Beheshti University; 2011. p.42. [Persian]
14. Faezi Z. *Fundamentals of Perception and Emotion Psychology*. Tehran: Pashtoon Publications; 2006. [Persian]
15. Rutten EA, Stams GJJ, Biesta GJ, Schuengel C, Dirks E, Hoeksma JB. The contribution of organized youth sport to antisocial and prosocial behavior in adolescent athletes. *Journal of Youth and Adolescence*. 2007; 36: 255-264.
16. Ntoumanis N, Taylor IM, Thøgersen-Ntoumani C. A longitudinal examination of coach and peer motivational climates in youth sport: Implications for moral attitudes, well-being and behavioral investment. *Developmental Psychology*. 2012; 48(1): 213-223.
17. Bruner MW, Boardley ID, Benson AJ, Wilson KS, Root Z, Turnnidge J, et al. Disentangling the relations between social identity and prosocial and antisocial behavior in competitive youth sport. *Journal of Youth and Adolescence*. 2018; 47: 13-27.
18. Rutten EA, Deković M, Stams GJJ, Schuengel C, Hoeksma JB, Biesta GJ. On and off-field antisocial and prosocial behavior in adolescent soccer players: A multilevel study. *Journal of Adolescence*. 2008; 31(3): 371-387.
19. Rutten EA, Schuengel C, Dirks E, Stams GJJ, Biesta GJ, Hoeksma JB. Predictors of antisocial and prosocial behavior in an adolescent sports context. *Social Development*. 2011; 20(2): 294-315.
20. Karami P, Shafiei M. A Study of Behavioral Patterns on the Sidewalk: A Case Study of Qazvin Health Road. Tehran: 7th National Conference on Modern Studies and Research in the Field of Geography, Architecture and Urban Planning; 2020. [Persian]
21. Moharramzadeh M, Mohammadi M, Sayadi MA, Vahdani M. Analysis of factors affecting the use of health routes in different parts of Urmia (with emphasis on the use of park fitness equipment). *Research in Sports Management and Motor Behavior*. 2015; 5(10): 71-81. [Persian]
22. Yuosefi S, Sharifian I, Ghahraman Tabrizi K. Evaluating Coaches' Performances in Promoting Sports

Morality among National Team Athletes. *Strategic Studies on Youth and Sports*. 2014; 13(25): 167-180. [Persian]

23. Wade M. Tactics of the 'Ugly Australian': Morality, masculinity, nationalism and governance amid a cheating controversy in sport. *Journal of Sociology*. 2019; 55(3): 528-550.

24. Moghaddam JB, Rasouli S, Nekufar M. The relationship between spiritual intelligence and team culture with the sports ethics of the athletes of sports teams. *Bioethics Journal*. 2017; 7(26): 77-84.

25. Juba B. To measure athletes' ethical reasoning about doping and social ethical values. *Small Group Research*. 2018; 37(3): 217-232.

26. Donahue EG, Miquelon P, Valois P, Goulet C, Buist A, Vallerand RJ. A motivational model of performance-enhancing substance use in elite athletes. *Journal of Sport and Exercise Psychology*. 2006; 28(4): 511-520.

27. Parker M, Stiehl J. Personal and social responsibility. University of Limerick, Ireland. Burlington, Massachusetts: Jones & Bartlett Learning; 2005.

28. Opstoel K, Chapelle L, Prins FJ, De Meester A, Haerens L, van Tartwijk J, et al. Personal and social development in physical education and sports: A review study. *European Physical Education Review*. 2020; 26(4): 797-813.

29. Cómez-Mármol A, Martínez BJS-A, Sánchez EDLC, Valero A, González-Víllora S. Personal and social responsibility development through sport participation in youth scholars. *Journal of Physical Education and Sport*. 2017; 17(2): 775-782.

30. Smith C. The Sequestration of Experience: Rights Talk and Moral Thinking in Late Modernity'. *Sociology*. 2002; 36(1): 43-66.

31. Miller S. Social action: A teleological account. Cambridge: Cambridge University Press; 2001.

32. Amir A, Safari K. Conceptualizing social responsibility: From ethics to activism in the modern era. *Sociological studies (Former Social Science Letter)*. 2018; 25(2): 691-718. [Persian]

33. Fathi S. Sociological analysis of the observance of citizenship ethics in the urban space (Case Study: Citizens of Tehran). *Urban Sociological Studies*. 2015; 6(18): 115-144. [Persian]

34. Fischer J. Social responsibility and ethics: Clarifying the concepts. *Journal of Business Ethics*. 2004; 52: 381-390.